

LÄNSSTYRELSEN

Göteborgs och Bohus län
Planeringsavdelningen

BESLUT
1987-03-23

11.1211-2623-86

Göteborgs kommun

Beslut att förklara Vinga-skärgården i Göteborgs kommun som naturreservat

Läge och avgränsning

Vinga-skärgården utgör den yttersta mot väster exponerade delen av övärlden inom Göteborgs kommun. Det för reservatbildning aktuella området omfattar ön Vinga, Koholmen, Norra och Södra Invinga samt ett antal smärre skär.

Naturförhållanden

Naturvärdena har närmare beskrivits i bifogad skötselplan. Sammanfattningsvis kan sägas att Vinga-skärgården i åtskilliga hänseenden uppvisar en särpräglad miljö. Inslaget av basiska bergarter i berggrunden är intressant och utgör en viktig förutsättning för den relativt artrika vegetationen. Större delen av öarna utgörs av lavrika hållmarker. Träd och buskar förekommer i de lägre partierna och är karakteristiskt formade av hårda saltbemängda vindar. Floristiskt har vegetationen i lövsnår samt på sand- och blockstränder ett klart intresse. Kryptogamvegetationen på de exponerade klippstränderna visar en karakteristisk zonerings från strandlinjen och uppåt och är inte minst genom de olika färgerna en del av landskapsbilden.

Koholmen är bekant för sin rika numerär av häckande fågel. Övervintringen av havsänder sker i varierande grad beroende på milda eller hårda vintrar. Åtskilliga oceaniska fågelarter kan vinddrivna vid stormtillfällen iakttagas här särskilt under höstarna.

Fyr- och lotsplats

Vinga är en av Sveriges mest kända fyrplatser. Flera generationer av fyrar har här under tidernas lopp väglett sjöfarare till Göteborg och längs kusten. Fyrplatsens historia redovisas i bifogad skötselplan. Sedan 1974 är fyren automatiserad och fyrpersonalen har dragits in. Fyren och fyrbåken har förklarats som byggnadsminnesmärke enligt länsstyrelsens beslut. Vinga utgör också utkiksplats för Göteborgs lotsstation och härifrån utförs viss båtjänst för sjötrafiken till och från Göteborgs hamn.

Initiativ

Winga Vänner, som är en ideell förening med främsta mål att söka bevara naturen och kulturhistoriska värden på Vinga, har i skrivelse till stiftelsen för västsvenska fritidsområden (Väst kuststiftelsen) 1985-05-08 tagit.

initiativ till naturskyddsåtgärder för ön. Föreningen framhåller därvid bl a risken för ökad förslitning om ön görs mer attraktiv och tillgänglig för besök från allmänhetens sida.

Ärendets beredning

Vinga-skärgårdens naturvärden och kulturhistoriska värden har uppmärksammas och beskrivits i "Natur- och kulturvårdsprogram för Göteborg". Initiativet till reservatbildningen har lett till att en informellt tillsatt arbetsgrupp med representanter från Winga Vänner, Västkuststiftelsen, Göteborgs kommun, sjöfartsverket och länsstyrelsen utarbetat förslag till skydd för Vinga-skärgården som naturreservat. Förslag till skötselplan har upprättats av Västkuststiftelsen och granskats av nämnda arbetsgrupp. På grundval av det upprättade förslaget har Västkuststiftelsen i framställning till länsstyrelsen den 29 september 1986 begärt att området ifråga avsättes som naturreservat.

Föreskrifterna för det föreslagna naturreservatet har utformats med inriktningen dels att ej nämnvärt inskränka pågående markanvändning men ändå utgöra ett betydande skydd för de natur- och kulturvärden, som finns redovisade i området dels att öka tillgängligheten till detta skärgårds område.

Det utarbetade förslaget har i vanlig ordning remitterats till Göteborgs kommun, statens naturvårdsverk, sjöfartsverket, fortifikationsförvaltningen och övriga organ på regional och lokal nivå. Samtliga sakägare har delgivits förslaget med möjlighet att anföra eventuella erinringar.

Göteborgs kommun genom kommunalnämnden Styrö anser att det föreslagna förbudet mot jakt under lördagar och söndagar bör utgå. I övrigt tillstyrker nämnden förslaget. Fortifikationsförvaltningen anser att föreskriften om byggnadsförbud ej bör utgöra hinder för byggnad för försvarets verksamhet. Inga ytterligare erinringar har anförts från remissinstanserna.

Brännö Bys Skifteslag framhåller i sina anförda erinringar att man ej kan acceptera en begränsning av fiskerätten inom berörda vattenområden och hemställer därför att Winga Vänner framställning lämnas utan åtgärd. Ytterligare ett antal enskilda personer, delägare i fastigheterna på Norra och södra In-Vinga har inkommit med erinringar mot förslaget och därvid framför allt anført att man befarar en ökad kraftig tillströmning till öarna med därmed sammanhängande risk för förslitning. En sakägare invänder också mot "att en större hamnanläggning byggs på platsen".

Länsstyrelsens ställningstaganden

Det föreslagna förbudet mot jakt under lördagar och söndagar utgår i enlighet med vad som framgår av kommunalnämndens yttrande. Föreskriften om nybyggnadsförbud ändras på sådant sätt att den ej skall utgöra hinder för försvarets räkning att uppföra erforderlig byggnad. De byggnader som används för vågenergiforskning skall också i mindre omfattning kunna tillbyggas utan hinder av reservatföreskrifterna.

Den i erinringarna omnämnda hamnanläggningen är avsedd att utföras på fastighet ägd av staten och får anses ytterligt välbehövlig då utrymmet hamnen på Vinga är mycket begränsat.

Möjligheten till utövande av fiske är till ingen del beskuren i reservatföreskrifterna. I övrigt noteras att föreskrifterna är ägnade att minska visst slitage men ej utgör hinder för pågående markanvändning. Genom naturvårdsförvaltningen ges möjlighet till en förbättrad tillsyn och service till friluftslivet i detta skärgårdsområde.

Med stöd av 7 § naturvårdslagen förklarar länsstyrelsen Vinga-skärgården som naturreservat.

Syftet med reservatet är

att värna om möjligheterna att nyttja området för friluftsliv och rekreation på sådant sätt att geologiska värden samt växt- och djurliv ej skadas

att bevara fyr- och lotsplatsmiljön med de värden den representerar så intakt som möjligt.

Naturreservatets avgränsning framgår av karta, bilaga A.

Med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen förordnar länsstyrelsen att de föreskrifter, som upptagits i förteckning, bilaga B, skall gälla för reservatet.

Med stöd av 9 § naturvårdsförordningen föreskriver länsstyrelsen att vård och förvaltning skall bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med upprättad skötselplan, bilaga C.

Besvär kan anföras över länsstyrelsens beslut enligt bilaga (formulär 4).

Beslut i detta ärende har fattats av länsstyrelsens styrelse. I beslutet deltog landshövding Åke Norling, ledamöterna Erling Sundwall, Lars-Åke Skager, Marie-Christine von Sydow, Bengt-Olof Thylén, Jan-Olle Folkesson, Ingemar Svensson, Majken Ericsson, Stig Grauers, Ulla Arnholm, Elof Karlsson, Bertil Nilson samt tjänstgörande suppleanterna Inge Johansson, Einar Myhrman och Åke Persson.

I den slutliga handläggningen deltog även länsrådet Ulf Thuresson, naturvårdsdirektör Bengt-Erik Olsson, förste länsassessor Carl-Otto Lindberg, länsarkitekt Ingegerd Ågren, överlantmätare Hans Busck, tf länsantikvarie Mats Jonsäter samt avdelningsdirektör Carl-Axel Jansson, den sistnämnde föredragande.

Åke Norling

Carl-Axel Jansson

Bilagor

A Beslutslista

B Reservatföreskrifter

C Skötselplan

D Besvärshänvisning

E Expeditionslista

RESERVATFÖRESKRIFTER FÖR VINGA; NÄRBELÄGNA SKÄR OCH OMGIVANDE VATTEN; GÖTEBORGS KOMMUN

- A. Föreskrifter jämlikt 8 § naturvårdslagen som inskränker i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar gäller följande:

Det är förbjudet att

- 1 uppföra helt ny byggnad, tillbyggnad eller sådan ombyggnad som förändrar byggnads exteriör. Föreskriften skall icke utgöra hinder för byggnad erforderlig för sjöfartsverkets eller försvarets verksamhet, ej heller för byggnad som avses under punkt B 1, samt tillbyggnad av anläggning för energiforskning, allt efter länsstyrelsens tillstånd
2. omlagra sten i lösa avlagringar
3. anlägga campingplats

Det är förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd

4. ändra byggnads yttre beklädnad eller färg
 - 5 avverka träd och buskar annat än i enlighet med bifogad skötselplan
 6. framdraga ledningar, såväl i luft som mark
 - 7 anordna upplag
 8. uppsätta nya hägnader
 - 9 skada eller anbringa anordning på berg med undantag för åtgärder enligt punkt Bl.
- B. Föreskrifter jämlikt 9 § naturvårdslagen angående markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Naturvårdsförvaltaren skall äga rätt att

- 1 för det rörliga friluftslivets behov taga mark i anspråk för att uppföra sopmajor, servicebyggnad och brygga samt anordna eldplatser och utföra anordningar i berg för båtangöring enligt skötselplan.
- 2 utföra naturvårdande åtgärder enligt skötselplan
- 3 bedriva skyddsjakt. Uppdrag kan därvid läggas ut på enskild person eller förening

C. Föreskrifter jämlikt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar gäller följande:

Det är förbjudet att

1. göra upp eld annat än på av förvaltaren anvisad plats
2. medföra ej kopplad hund
3. omlagra sten i lösa avlagringar
4. tälta
5. gräva upp växter
6. förtöja båt för mer än tre dygn i följd
7. landa vid eller beträda ön Koholmen under tiden 1 april - 15 juli samt under samma tid ankra intill 50 m från denna ö.

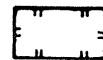
D. Föreskrifter jämlikt 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen

- 1 naturvårdsförvaltare är Stiftelsen för Västsvenska Fritidsområden
- 2 reservatet skall skötas i enlighet med bifogad skötselplan
- 3 reservatet skall utmärkas genom naturvårdsförvaltarens försorg. Skyltarna skall ha av länsstyrelsen godkänd text.

Bil. A

NATURRESERVAT
VINGA-SKARGÅRDEN

Länsstyrelsens beslut 87-03-23

Reservatgräns

Utdrag ur ek karta 6099, 6190

Skala 1:10 000

